

POBYT I PRACA W POLSCE OSÓB WYSIEDLONYCH Z UKRAINY REGULACJE PRAWA POLSKIEGO

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r.
o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z
konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

PRZEDMIOT ORAZ ZAKRES STOSOWANIA USTAWY

Polska ustawa reguluje następujące zagadnienia:

- ❖ **szczególne zasady zalegalizowania pobytu** obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- ❖ **szczególne zasady powierzenia pracy** obywatelom Ukrainy, **przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**
- ❖ **szczególne zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej** przez obywateli Ukrainy, przebywających legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- ❖ **uprawnienia obywateli Ukrainy**, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny
- ❖ **szczególne zasady przedłużania** okresów legalnego pobytu obywateli Ukrainy oraz wydanych im przez organy polskie dokumentów dotyczących uprawnień w zakresie wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

PRZEDMIOT ORAZ ZAKRES STOSOWANIA USTAWY

- ❖ **uprawnienia obywateli polskich i obywateli Ukrainy będących studentami, nauczycielami akademickimi lub pracownikami naukowymi wjeżdżającymi z terytorium Ukrainy**
- ❖ **szczególne zasady organizacji i funkcjonowania uczelni** w związku z zapewnianiem miejsc na studiach dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- ❖ **szczególne regulacje dotyczące kształcenia, wychowania i opieki dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy**, w tym wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych w tym zakresie
- ❖ pomoc zapewnianą przez wojewodów, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty obywatelom Ukrainy
- ❖ utworzenie Funduszu Pomocy w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy

OBYWATEL UKRAINY W ROZUMIENIU OMAWIANEJ USTAWY

1. Osoba posiadająca obywatelstwo ukraińskie.
2. Dziecko urodzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest obywatelką Ukrainy.
3. Osoba nieposiadająca obywatelstwa ukraińskiego będąca małżonkiem obywatela Ukrainy, pod warunkiem, że osoba ta przybyła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.
4. Członkowie najbliższej rodziny obywatela Ukrainy posiadającego Kartę Polaka, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

LEGALNOŚĆ POBYTU OCHRONA CZASOWA

PRZESŁANKI PRZYZNANIA OCHRONY CZASOWEJ

WYMÓG ŁĄCZNEGO SPEŁNIENIA PRZESŁANEK:

- ✓ **Obywatel Ukrainy**, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa / **obywatel Ukrainy posiadający Kartę Polaka**, który wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej / **nieposiadający obywatelstwa ukraińskiego małżonek obywatela Ukrainy**, jeżeli przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa
- ✓ **Wjazd na terytorium RP nastąpił w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych przez Radę Ministrów** (Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia datę stanowiącą ostatni dzień legalnego pobytu na terytorium RP)
- ✓ **Złożenie deklaracji zamiaru pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej**
- **Spełnienie łącznie ww. przesłanek powoduje, że pobyt w Polsce obywatela Ukrainy uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r.**
- **OBYWATELE UKRAINY, KTÓRZY SPEŁNILI WSZYSTKIE WW. PRZESŁANKI SĄ OBJĘCI OCHRONĄ CZASOWĄ W POLSCE.**

ZAŚWIADCZENIE POTWIERDZAJĄCE OCHRONĘ CZASOWĄ

- ❖ Osobie korzystającej z ochrony czasowej **Szef Urzędu wydaje, na jej żądanie, zaświadczenie potwierdzające korzystanie z ochrony czasowej.**
- ❖ Zaświadczenie jest ważne do dnia, w którym upływa okres, na jaki udziela się ochrony czasowej zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej. **W przypadku przedłużenia tego okresu na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej, okres ważności zaświadczenia ulega stosownemu przedłużeniu z mocy prawa.**
- ❖ Zaświadczenie jest wyłącznym dowodem korzystania z ochrony czasowej w Polsce i w okresie swojej ważności poświadcza prawo jego posiadacza do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- ❖ Za wydanie zaświadczenia nie pobiera się opłaty skarbowej.

ZAŚWIADCZENIE POTWIERDZAJĄCE OCHRONĘ CZASOWĄ

- ❖ Osobie korzystającej z ochrony czasowej, której zostało wydane zaświadczenie Szef Urzędu zapewnia, na jej żądanie, opiekę medyczną oraz przyznaje pomoc przez zakwaterowanie i wyżywienie albo pomoc w postaci świadczenia pieniężnego. W przypadku gdy Szef Urzędu nie ma możliwości zapewnienia pomocy przez zakwaterowanie i wyżywienie, udziela świadczenia pieniężnego.
- ❖ Opiekę medyczną i pomoc zapewnia się w miarę posiadanych środków przez okres nie krótszy niż 2 miesiące, lecz nie dłużej niż przez okres ważności zaświadczenia.

KOGO NIE DOTYCZY OCHRONA CZASOWA?

Ochroną czasową nie są objęci obywatele Ukrainy posiadający wydane przez organy polskie:

- a) zezwolenie na pobyt stały,
- b) zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- c) zezwolenie na pobyt czasowy,
- d) status uchodźcy,
- e) ochronę uzupełniającą,
- f) zgodę na pobyt tolerowany, a także
- g) obywateli Ukrainy, którzy złożyli w Rzeczypospolitej Polskiej wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w imieniu których takie wnioski zostały złożone – **CHYBA, ŻE WNIOSEK ZOSTANIE WYCOFANY;**
- h) obywateli Ukrainy, którzy zadeklarowali zamiar złożenia wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 28 ust. 1 lub art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub których takie deklaracje zamiaru dotyczą – **CHYBA, ŻE WNIOSEK ZOSTANIE WYCOFANY.**

**LEGALNOŚĆ POBYTU
ZEZWOLENIE NA WJAZD DO 15 DNI**

ZEZWOLENIE NA WJAZD DO 15 DNI

ART. 32 UST. 1 USTAWY O CUDZOZIEMCACH - Obywatelowi państwa trzeciego, który nie spełnia jednego lub większej liczby warunków wjazdu na terytorium strefy Schengen, może zostać udzielone ze względów humanitarnych tzw. **zezwolenie na wjazd na terytorium RP na okres pobytu nie dłuższy niż 15 dni**. Zezwolenia udziela komendant placówki Straży Granicznej, po uzyskaniu zgody Komendanta Głównego Straży Granicznej.

Pobyt obywatela Ukrainy, któremu komendant placówki Straży Granicznej udzielił „zezwolenia na wjazd do 15 dni” uznaje się za legalny przez okres 18 miesięcy.

**LEGALNOŚĆ POBYTU
SPECJALNY RODZAJ
ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY**

SPECJALNY RODZAJ ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

WAŻNE!

1. Straż Graniczna od dnia 4 marca 2022 r. nie wydaje (a przynajmniej nie powinna wydawać) obywatelom Ukrainy, którzy przyjeżdżają do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, **żadnych dokumentów!**
2. Straż Graniczna rejestruje jedynie pobyt obywateli Ukrainy w specjalnym rejestrze.
3. Obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w pkt 1, **udziela się na jego wniosek, zezwolenia na pobyt czasowy jednorazowo na okres 3 lat**, licząc od dnia wydania decyzji.
4. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, obywatel Ukrainy składa do wojewody właściwego ze względu na miejsce swojego pobytu w Polsce, nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od dnia wjazdu do Polski z uwagi na wojnę w Ukrainie, a nie później niż w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r.
5. **Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy złożony przed upływem 9 miesięcy od dnia wjazdu do Polski wojewoda pozostawia bez rozpoznania!!!**

SPECJALNY RODZAJ ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

Obywatelowi Ukrainy odmawia się udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli:

- 1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa, lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- 2) obowiązuje wpis danych obywatela Ukrainy do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany,
- 3) obywatel Ukrainy złożył wniosek o udzielenie tego zezwolenia z uchybieniem terminu maksymalnego, tj. przed upływem 9 miesięcy od dnia wjazdu do Polski z uwagi na wojnę w Ukrainie lub po upływie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r.

Wojewoda udziela zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli obywatel Ukrainy spełnia przesłankę w postaci wjazdu do Polski od dnia 24 lutego 2022 r. bezpośrednio z terytorium Ukrainy z powodu wojny w Ukrainie oraz złożenia deklaracji zamiaru pozostania w Polsce i jednocześnie gdy nie zachodzą ww. przesłanki do odmowy udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy! SĄ TO JEDYNE WARUNKI, KTÓRE OBYWATEL UKRAINY JEST OBOWIĄZANY SPEŁNIĆ, ABY OTRZYMAĆ OMAWIANY RODZAJ ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY!

SPECJALNY RODZAJ ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

Obywatel Ukrainy, któremu udzielono omawianego zezwolenia na pobyt czasowy, jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę.

REJESTRACJA POBYTU OBYWATELA UKRAINY W POLSCE

REJESTRACJA POBYTU W POLSCE

- Jeżeli wjazd obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie został zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej, **Komendant Główny Straży Granicznej rejestruje pobyt obywatela Ukrainy w Polsce na jego wniosek.**
- Wniosek należy złożyć **osobiście w wersji papierowej** w dowolnym organie wykonawczym gminy w Polsce, **w okresie 60 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**
- Obywatelowi Ukrainy, który złożył wniosek o rejestrację pobytu **nadaje się numer PESEL.**
- **Do wniosku należy załączyć fotografię**, spełniającą wymagania określone w art. 29 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.
- Podczas składania wniosku pobiera się od osoby, której dotyczy wniosek, odciski linii papilarnych (**nie dotyczy**: osoby, która nie ukończyła 12. roku życia; osoby, od której chwilowo fizycznie nie jest możliwe pobranie odcisków któregośkolwiek z palców; osoby, od której pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe).
- Komendant Główny Straży Granicznej prowadzi w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej rejestr obywateli Ukrainy, którzy wjechali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

POTWIERDZENIE TOŻSAMOŚCI OSOBY

- Organ gminy potwierdza tożsamość na podstawie dokumentu podróży, Karty Polaka lub innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającemu ustalenie tożsamości, a w przypadku osób, które nie ukończyły 18. roku życia, również dokumentu potwierdzającego urodzenie, i wprowadza dane do rejestru PESEL.
- **UWAGA!** Potwierdzenie tożsamości może nastąpić także na podstawie dokumentu unieważnionego, jeżeli umożliwia on ustalenie tożsamości osoby.
- W przypadku braku dokumentów umożliwiających ustalenie tożsamości, organ gminy potwierdza tożsamość osoby na podstawie oświadczenia złożonego pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

**WYJAZD OBYWATELA UKRAINY Z POLSKI
NA OKRES POWYŻEJ 1 MIESIĄCA
POZBAWIA GO OCHRONY CZASOWEJ
NA TERYTORIUM RP!**

LEGALNOŚĆ WYKONYWANIA PRACY

UPRAWNIENIE DO WYKONYWANIA PRACY

Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, jeżeli:

- 1) jest **obywatelem Ukrainy**, który przybył do Polski **bezpośrednio z terytorium Ukrainy** w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa / **obywatelem Ukrainy posiadającym Kartę Polaka**, który wraz z **najbliższą rodziną** z powodu tych działań wojennych przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej / **nieposiadającym obywatelstwa ukraińskiego małżonkiem obywatela Ukrainy**, jeżeli przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej **bezpośrednio z terytorium Ukrainy** w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, i jednocześnie **jego wjazd do Polski nastąpił w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych przez Radę Ministrów** (Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia datę stanowiącą ostatni dzień legalnego pobytu na terytorium RP) **oraz złożył deklarację zamiaru pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub**
- 2) jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
 - pod warunkiem, że podmiot powierzający wykonywanie pracy (pracodawca) **powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi (powiadomienie następuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – praca.gov.pl).**

MOŻLIWE WPROWADZENIE LIMITU ZATRUDNIENIA OB. UKRAINY

Minister właściwy do spraw pracy może określić w drodze rozporządzenia liczbę obywateli Ukrainy, którym podmiot powierzający wykonywanie pracy może powierzyć wykonywanie pracy bez konieczności uzyskania dokumentu legalizującego pracę (zezwolenie na pracę / oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi), ustaloną w stosunku do liczby wszystkich osób, którym ten podmiot powierza wykonywanie pracy, kierując się względami bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, ochroną lokalnych rynków pracy oraz zasadą komplementarności zatrudnienia cudzoziemców w stosunku do obywateli polskich.

PODEJMOWANIE I WYKONYWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

- ❖ Obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy, **pod warunkiem uzyskania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL.**
- ❖ W przypadku gdy pobyt przedsiębiorcy – obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przestanie być legalny, **przedsiębiorca podlega wykreśleniu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.**

**PRZEDŁUŻENIE LEGALNEGO POBYTU
OBYWATELA UKRAINY W POLSCE
Z MOCY PRAWA**

PRZEDŁUŻENIE LEGALNEGO POBYTU W POLSCE

POBYT W POLSCE NA PODSTAWIE WIZY KRAJOWEJ

- Jeżeli ostatni dzień okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej przypada **w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.**, okres pobytu na podstawie tej wizy oraz okres ważności tej wizy ulegają przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r.
- W dokumencie podróży obywatela Ukrainy nie umieszcza się nowej naklejki wizowej.
- Wiza krajowa w okresie przedłużenia okresu pobytu oraz okresu ważności **nie uprawnia do przekraczania granicy.**
- Przedłużenia okresu legalnego pobytu w Polsce oraz okresu ważności wizy nie stosuje się do kierowcy będącego obywatelem Ukrainy wykonującego międzynarodowy transport drogowy w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym lub niezarobkowy międzynarodowy przewóz drogowy w rozumieniu art. 4 pkt 6 tej ustawy.

PRZEDŁUŻENIE LEGALNEGO POBYTU W POLSCE

POBYT W POLSCE NA PODSTAWIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

- Jeżeli ostatni dzień okresu ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy przypada **w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres ważności tego zezwolenia ulega przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r.**

ZOBOWIĄZANIE DO OPUSZCZENIA TERYTORIUM RP

- Jeżeli termin do opuszczenia przez obywatela Ukrainy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 299 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, **przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy.**
- Jeżeli termin dobrowolnego powrotu, o którym mowa w art. 315 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, określony w decyzji o zobowiązaniu do powrotu do kraju pochodzenia wydanej wobec obywatela Ukrainy, **przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy.**

PRZEDŁUŻENIE LEGALNEGO POBYTU W POLSCE

POBYT W POLSCE NA PODSTAWIE DOKUMENTU UPRAWNIAJĄCEGO DO TZW. KRÓTKOTERMINOWEGO POBYTU (MAKSYMALNIE 90 DNI W CIĄGU KOLEJNYCH 180 DNI)

Jeżeli ostatni dzień dopuszczalnego okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) na podstawie wize Schengen wydanej przez organ polski,
 - 2) na podstawie wize wydanej przez inne państwo obszaru Schengen,
 - 3) na podstawie dokumentu pobyтового, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich, wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobyтового wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru,
 - 4) w ramach ruchu bezwizowego
- przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., a pobyt ten rozpoczął się przed tym dniem, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny przez okres 18 miesięcy.

PRZEDŁUŻENIE WAŻNOŚCI DOKUMENTÓW POBYTOWYCH

Jeżeli ostatni dzień okresu ważności:

- 1) kart pobytu,
- 2) polskich dokumentów tożsamości obywatela Ukrainy,
- 3) dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”
– wydanych obywatelom Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy.

- ❖ Przedłużenie okresu ważności ww. dokumentów nie stanowi podstawy do wydania lub wymiany tych dokumentów.
- ❖ Karta pobytu w okresie, na jaki uległ przedłużeniu okres jej ważności nie uprawnia do przekraczania granicy.

FORMY POMOCY UDZIELANE OBYWATELOM UKRAINY

FORMY POMOCY OBYWATELOM UKRAINY

Wojewoda może zapewnić obywatelom Ukrainy pomoc polegającą na:

- 1) zakwaterowaniu,
- 2) zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego,
- 3) zapewnieniu transportu do miejsc zakwaterowania lub do ośrodków prowadzonych przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, w których obywatelom Ukrainy udzielana jest opieka medyczna,
- 4) finansowaniu przejazdów środkami transportu publicznego oraz specjalistycznego transportu przeznaczanego dla osób z niepełnosprawnością,
- 5) zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów.

Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może zostać przyznane na jego wniosek świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 60 dni. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ

Obywatelowi Ukrainy, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i złożył deklarację zamiaru pozostania w Polsce przysługuje prawo do:

- 1) **świadczeń rodzinnych**, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 2) **świadczenia wychowawczego**, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) **świadczenia dobry start**, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) **rodzinnego kapitału opiekuńczego**, o którym mowa w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym, jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) **dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna**, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jeżeli zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

WARUNKI PRYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ

- **KRYTERIUM DOCHODOWE** - ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego, przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględnia się członka rodziny, który, zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
- **WNIOSEK O REJESTRACJĘ POBYTU** – celem przyznania świadczenia konieczna jest rejestracja pobytu (jeżeli wjazd obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie został zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej, obywatel Ukrainy musi złożyć wniosek o rejestrację pobytu osobiście w dowolnym organie wykonawczym gminy w Polsce, nie później niż 60 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej).

Prawo do świadczeń, ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym obywatel ten został wpisany do rejestru, a w przypadku świadczeń przysługujących na dziecko – również dziecko zostało wpisane do tego rejestru.

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

- Obywatelowi Ukrainy, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i złożył deklarację zamiaru pozostania w Polsce oraz wniosek o rejestrację pobytu w organie wykonawczym gminy w Polsce uzyskując jednocześnie numer PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- Do udzielania świadczeń właściwa jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o te świadczenia.
- Obywatelowi Ukrainy przebywającemu legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego członek rodziny powrócił na terytorium Ukrainy, może być przyznawane świadczenie pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE

- Obywatelowi Ukrainy, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i złożył deklarację zamiaru pozostania w Polsce oraz wniosek o rejestrację pobytu w organie wykonawczym gminy w Polsce uzyskując jednocześnie numer PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.
- Organem właściwym w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego jest wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby wnioskującej o świadczenie.
- Przyznanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta jednorazowego świadczenia pieniężnego nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego wymaga wydania decyzji.

BEZPŁATNA POMOC PSYCHOLOGICZNA

- Obywatelowi Ukrainy, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i złożył deklarację zamiaru pozostania w Polsce, **może być zapewniona bezpłatna pomoc psychologiczna.**
- Bezpłatna pomoc psychologiczna jest zapewniana przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu obywatela Ukrainy.

POMOC ŻYWNOŚCIOWA

- Obywatelowi Ukrainy, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i złożył deklarację zamiaru pozostania w Polsce, **może być przyznana pomoc żywnościowa w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.**
- Pomoc żywnościowa jest przyznawana pod warunkiem spełniania przez obywatela Ukrainy kryteriów kwalifikowania do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 na podstawie odrębnych przepisów.

OPIEKA MEDYCZNA

- Obywatelowi Ukrainy, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i złożył deklarację zamiaru pozostania w Polsce, przysługuje prawo do opieki medycznej w Polsce obejmującej świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych, tj. w trybie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, a także podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.

MAŁOLETNI BEZ OPIEKI

- ❖ Małoletni obywatel Ukrainy, który przybył do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i który pozostaje bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, **opiekun tymczasowy reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem.**
- ❖ Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych
- ❖ Opiekuna tymczasowego ustanawia sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce pobytu małoletniego, bezzwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia wpływu do sądu wniosku lub powzięcia informacji o konieczności ustanowienia opiekuna tymczasowego.
- ❖ Opiekun tymczasowy powinien być ustanowiony przede wszystkim spośród krewnych, powinowatych lub innych osób dających rękojmię należytego wykonywania obowiązków opiekuna.

OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3

- ❖ W celu zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będącymi obywatelami Ukrainy, którzy przybyli do Polski bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z wojną w Ukrainie, tj. od dnia 24 lutego 2022 r., i w stosunku do których złożono deklarację zamiaru pozostania w Polsce, wójt, burmistrz lub prezydent miasta mogą utworzyć żłobek lub klub dziecięcy w lokalu niespełniającym warunków, o których mowa w art. 25 ust. 1–2c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 25 ust. 3 tej ustawy.
- ❖ Utworzenie odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego jest możliwe również przez podmiot inny niż gmina, po uzyskaniu zgody odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

DANE KONTAKTOWE

Marta Pietrzak

Dział Prawa Imigracyjnego
Kancelaria Sadkowski i Wspólnicy - www.siw.pl

tel.: +48 797 132 311
e-mail: m.pietrzak@siw.pl